

Aan de leden van Provinciale Staten van Noord-Holland

Datum ingekomen vragen : 28 augustus 2018
Datum GS-besluit: : 18 september 2018

Vragen nr. 99

Vragen van de heer **A. Hietbrink** (GroenLinks) over Verbinding A8-A9, besluitvorming uitwerking landschapsplan Golfbaanalternatief, dd. 27 augustus 2018

De voorzitter van Provinciale Staten van Noord-Holland deelt u overeenkomstig het bepaalde in artikel 45 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van Provinciale Staten mede, dat op 28 augustus 2018 door het lid van Provinciale Staten, de heer **A. Hietbrink** (GroenLinks), de volgende vragen bij Gedeputeerde Staten zijn ingekomen.

INLEIDING VRAGEN

Op 1 mei jl. ontving GS een verzoek om informatie in het kader van de Wet openbaarheid van bestuur. Het verzoek richtte zich op *"alle documenten die betrekking hebben op de standpuntbepaling en contacten en correspondentie met ICOMOS/Unesco (april 2017 tot en met 1 mei 2018), correspondentie, contacten en standpuntbepaling met het ministerie van OC&W en het ministerie van I en W over ICOMOS en UNESCO en Verbinding A8-A9 (juni 2017 tot en met 1 mei 2018) en overleg, correspondentie en contacten van de stuurgroep A8-A9 (juni 2017 tot en met 1 mei 2018) inzake het project Verbinding A8-A9"* (brief van 11 juli 2018, kenmerk 1076038/1094896).

Op 17 juli 2018 hebben GS naar aanleiding van dit verzoek stukken gepubliceerd over de verbinding A8-A9. Op 28 augustus 2018 publiceerde het Noord-Hollands Dagblad naar aanleiding van deze documenten een artikel, [naam artikel invoegen]. Deze stukken en het artikel zijn voor de fractie van GroenLinks Noord-Holland aanleiding voor het stellen van schriftelijke vragen.

In de gepubliceerde documenten zit een email van 11 december 2017 van Min. OCW/RCE aan ICOMOS met vragen die gesteld worden op verzoek van de Provincie Noord-Holland ("on behalf of the vice-governors of the Province of North-Holland") over het voornemen om nieuwe mogelijkheden te onderzoeken via "an integrated landscape approach". In een email van 22 december 2017 geeft ICOMOS antwoord op drie gestelde vragen. In een kopie van een mail van 3 januari blijkt dat op 15 januari 2018 deze vragen en antwoorden zijn besproken in een overleg tussen OCW/RCE en Provincie Noord-Holland.

VRAGEN INCLUSIEF BEANTWOORDING GEDEPUTEERDE STATEN

Inleiding door GS

Namens de Staat der Nederlanden is het ministerie van OCW 'focal point' voor ICOMOS. Alle contacten met ICOMOS, waaronder adviesaanvragen, lopen daarom via het ministerie. De provincie Noord-Holland heeft geen rechtstreeks contact met ICOMOS. Het ministerie van OCW is verantwoordelijk voor het (wereld)erfgoed en weegt daarom zelf af of zij een adviesaanvraag indient bij ICOMOS.

In november 2017 heeft ICOMOS advies uitgebracht op drie alternatieven voor de Verbinding A8-A9. U bent hierover geïnformeerd met onze brief van 22 november 2017. Op het adviesrapport van ICOMOS is in december 2017 door OCW verduidelijking gevraagd aan ICOMOS. Op 22 december 2017 zijn de vragen van OCW door de directeur van ICOMOS beantwoord. De antwoorden van ICOMOS leverden geen nieuwe informatie, maar bleken een herhaling van het advies van november 2017 waarin is aangegeven dat de voorgelegde opties op dat moment niet konden worden ondersteund. Omdat de mail van 22 december geen nieuwe informatie opleverde was er voor ons geen aanleiding om u aanvullend te informeren, aangezien het proces al was beschreven en het advies bij uw Staten bekend was.

Het adviesrapport van ICOMOS van november 2017 leverde bij ons de vraag op hoe hiermee om te gaan. Ook hierover hebben wij u in onze brief van 22 november 2017 geïnformeerd. Wij zijn met de minister van OCW in gesprek gegaan over de vraag hoe het advies te duiden en wat daarmee te doen. Bij het kiezen van het huidige proces zijn de afspraken uit het gesprek met de minister van OCW leidend geweest. Wij realiseren ons dat dit geen standaardbenadering is en hebben het daarom op het niveau van de minister besproken.

Het is van belang dat de gekozen aanpak voor het vervolg wordt gedragen door de minister van OCW. Met de ministeries van OCW en I&W is afgesproken te kiezen voor een nieuwe aanpak waarbij het herstellen en versterken van het landschap van UNESCO Werelderfgoed de Stelling van Amsterdam centraal staat en hoe een wegverbinding hier het beste in past. Deze aanpak is door ICOMOS nog niet beoordeeld.

Vraag 1:

Heeft Gedeputeerde Staten van Noord-Holland Provinciale Staten geïnformeerd over de contacten met ICOMOS in december 2017 en de inhoud van de genoemde mails, in haar brief van 16 mei 2018 of op enig ander moment? Zo ja, wanneer en bij welke punten? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 1:

Ja, we hebben u geïnformeerd op 22 november 2017 en op 26 april 2018. Op 16 mei 2018 is de brief van 26 april 2018 gerectificeerd vanwege een foutief bedrag.

Op 22 november 2017 hebben wij in onze brief aangegeven hoe we verder gaan naar aanleiding van het rapport van ICOMOS. Wij hebben het volgende daarover geschreven:

“Wij willen, voordat wij conclusies trekken uit dit advies, eerst duidelijkheid hebben over wat wel en niet mogelijk is. Die duidelijkheid willen wij krijgen door ICOMOS op een aantal zaken verduidelijking te vragen en daarover vervolgens in gesprek te treden met de ministers van OCW en I&W. Wij gaan ons naar aanleiding van de antwoorden van ICOMOS en de gesprekken met OCW en I&W verder beraden op het dilemma tussen de werelderfgoedstatus van de Stelling van Amsterdam en het verbeteren van de leefbaarheid en bereikbaarheid met de aanleg van een A8-A9 verbinding.”

Het adviesrapport van ICOMOS uit november 2017 en de antwoorden uit de mail van 22 december 2017 op de vragen van OCW aan ICOMOS hebben wij betrokken bij de gesprekken met de ministeries van OCW en I&W. De antwoorden van ICOMOS leverden geen nieuwe informatie, maar bleken een herhaling van het advies van november 2017 waarin is aangegeven dat de voorliggende opties op dit moment niet ondersteund kunnen worden. Met de ministeries is afgesproken te kiezen voor een nieuwe aanpak waarbij het herstellen en versterken van het landschap van UNESCO Werelderfgoed de Stelling van Amsterdam centraal staat en hoe een wegverbinding hier het beste in past. Deze aanpak is door ICOMOS niet beoordeeld.

In de periode november 2017 t/m april 2018 heeft de ambtelijke voorbereiding plaatsgevonden voor het gesprek met de minister van OCW op 25 april 2018. Op 26 april 2018 hebben wij Provinciale Staten schriftelijk geïnformeerd over de uitkomsten van het gesprek met de minister van OCW en de hierbij behorende redeneerlijn. Het volgende citaat is in de redeneerlijn opgenomen:

“Het ministerie van OCW heeft op ons verzoek verduidelijkende vragen gesteld aan ICOMOS. Naar aanleiding van de reactie van ICOMOS is nogmaals teruggekeken op het proces en of er nieuwe inzichten zijn die aanleiding vormen om andere opties dan wel alternatieven (opnieuw) te beschouwen.”

Vraag 2

In de gepubliceerde mails van 11 en 22 december 2017 zijn de volgende vragen en antwoorden gesteld:

Vraag 1 van OCW/RCE aan ICOMOS op 11-12-2017 (onderstreping in origineel):

“Our conclusion is that you are advising us to explore design options of the existing alternatives. Do you agree with this conclusion?”

Antwoord van ICOMOS op 22 december 2017:

“With reference to the options which could be explored, the advisory mission report “concludes that at the current time, there is no alternative that can be supported”. It did not consider that there were any modifications that could be made to the current options to make them feasible. (...) Therefore, the Mission report suggested “other options” rather than “other design options” as it considered that none of the current options, or modifications to these, were feasible”.

Vraag 2 van OCW/RCE aan ICOMOS op 11-12-2017 (onderstreping in het origineel):

“Our conclusion is that ICOMOS is seeking a solution for the A8-A9 link road in a depressed road. Do you agree with this conclusion?”

Antwoord van ICOMOS op 22 december 2017:

“[T]he mission did not consider that any existing options, or modifications to these options, could be supported at the current time. Further work is needed to explore other options. “

Vraag 3 van OCW/RCE aan ICOMOS op 11-12-2017 (onderstreping in het origineel):

“We would like to know whether exploring this solution [“a solution for the A8-A9 link road in a depressed road”, AH] is acceptable to ICOMOS, particularly if a probable minor degradation of the OUV caused by this solution is compensated by recovery measures to the quality and openness of the landscape in this section of the DLA”.

Antwoord van ICOMOS op 22 december 2017:

“However, it [the State Party] would be ready to explore a solution for a depressed connection in relation to the Gulf course alternative by compensating the degradation by recovery measures to the landscape. The mission did not consider that any options, or modifications to these options, could be supported at the current time (see above).”

Zijn deze vragen en antwoorden gedeeld met de Antegroep en verwerkt in hun memo van 28 februari 2018. Zo ja, op welke punten? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 2:

Ja, het advies van november 2017 en de mail van ICOMOS van 22 december 2017 zijn verwerkt in de notitie van Antea. De notitie van Antea gaat in op het verzoek van ICOMOS om te kijken of andere opties mogelijk zijn die tegemoet komen aan het behoud van UNESCO Werelderfgoed de Stelling van Amsterdam, het verbeteren van de leefbaarheid voor de inwoners van Krommenie en Assendelft en het verbeteren van de bereikbaarheid tussen de IJmond en de Zaanstreek.

Vraag 3:

In antwoord op de vragen van PS leden op 17 mei antwoordde gedeputeerde Post; “(n)a de eerdere contacten waarover de Staten al zijn bericht, is geen contact meer geweest met

ICOMOS“ (verslag vergadering M&F 17 mei 2018, pagina 19). Bedoelde de gedeputeerde hiermee het advies van ICOMOS van november 2017 of de antwoorden uit de emailwisseling van 11 en 22 december 2017?

Antwoord 3:

Gedeputeerde bedoelde zowel het adviesrapport uit november 2017 als de e-mailwisseling van december 2017 waarin het advies herhaald is. Daarna is geen contact meer geweest voor zover ons bekend, in ieder geval niet op verzoek van de provincie. Wij hebben als provincie overigens geen rechtstreeks contact met ICOMOS. Het ministerie van OCW is het aanspreekpunt (focal point) van ICOMOS, alle correspondentie verloopt via het ministerie. De gedeputeerde heeft in de commissie M&F van 17 mei 2018 ook uitgesproken dat de contacten altijd verlopen via de State Party, in dit geval het ministerie van OCW. De provincie handelt overeenkomstig de afspraken die zijn gemaakt met de State Party.

Vraag 4

In dezelfde vergadering stelt de gedeputeerde; “ICOMOS zal niet adviseren wat wel en wat niet te doen” (idem, pagina 20). Hoe rijmt GS dat met de reactie van ICOMOS op de mail van 11 december die op verzoek van GS verstuurd is? Zou GS deze reactie als een advies willen typeren? Zo nee, welke kwalificatie zou GS deze reactie dan willen geven?

Antwoord 4:

Nee, wij typeren de antwoorden van ICOMOS niet als een advies aan de provincie over hoe nu verder. Onze insteek met de verduidelijkende vragen was om tot een gesprek te komen over wat voor ICOMOS acceptabel is qua ontwerp. ICOMOS heeft in haar mail herhaald wat zij in november 2017 heeft aangegeven en heeft geen nadere duiding gegeven. ICOMOS toetst alleen de ontwerpen die, op dat moment, voorliggen en geeft daarop een reflectie en advies aan UNESCO.

Vraag 5

Kan GS PS informeren over de inhoud van het overleg tussen OCW/RCE en de Provincie Noord-Holland van 15 januari 2018 en de conclusies die daar zijn getrokken naar aanleiding van het antwoord van ICOMOS op 22 december? Is er een verslag gemaakt van dat overleg? Zo ja, dan ontvangen wij graag een afschrift van dat verslag.

Antwoord 5:

Het ambtelijke overleg van 15 januari 2018 (een verslag is niet gemaakt) is een voorbereidend overleg geweest voor het bestuurlijk overleg van 25 april 2018 met de minister van OCW. Over de uitkomsten van dat gesprek bent u op 26 april 2018 met de Redeneerlijn geïnformeerd.

Vraag 6

In de Redeneerlijn van 18 april 2018 staat in de conclusie (pagina 12):

“De richtinggevende adviezen van ICOMOS bieden goede aanknopingspunten om een dergelijke wegverbinding zodanig in te passen dat de attributen (openheid, visuele samenhang en fysieke landschappelijke structuren) zo min mogelijk worden aangetast. Daarnaast geeft ICOMOS richtinggevende adviezen voor de verbetering en herstel van de OUV in het gebied. Deze herstelmaatregelen lijken het meest haalbaar in het gebied van het Golfbaanalternatief. In dit gebied is de grootste winst te behalen door het koppelen van de herstelmaatregelen aan het uitwerken van een trace-ontwerp”.

Heeft Gedeputeerde Staten binnen de richtinggevende adviezen van ICOMOS ook het antwoord van ICOMOS van 22 december 2017 betrokken? Zo ja, op welke punten? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 6:

Ja, de gehele redeneerlijn is gebaseerd op het adviesrapport van ICOMOS uit november 2017 en de mail van 22 december 2017, met dien verstande dat in de mail van 22 december 2017 geen nieuwe informatie staat.

Vraag 7:

De reactie van ICOMOS in december is duidelijk. Zij vragen om “other options” en geen “other

design options” omdat “none of the current options, or modifications to these, were feasible” (onderstreping AH). GroenLinks concludeert dat het landschapsplan dat nu wordt opgesteld voor de Golfbaanvariant als een “design option” of als een “modification” van een “current option” moet worden gekwalificeerd. Is GS dat met GroenLinks eens?

Antwoord 7:

Nee. Namens de Staat der Nederlanden is het ministerie van OCW ‘focal point’ voor ICOMOS. Alle contacten, waaronder adviesaanvragen, met ICOMOS lopen via het ministerie. De provincie Noord-Holland heeft geen rechtstreeks contact met ICOMOS. Het ministerie van OCW is verantwoordelijk voor het (wereld)erfgoed en weegt daarom zelf af of zij een adviesaanvraag indient bij ICOMOS. Het is daarom van belang dat de gekozen aanpak voor het vervolg wordt gedragen door de minister van OCW.

Het advies van ICOMOS leverde bij ons de vraag op hoe hiermee om te gaan. Daarom zijn wij met de minister van OCW in gesprek gegaan over de vraag hoe het advies te duiden en wat daarmee te doen. Bij het kiezen voor de huidige route is het advies van de minister van OCW van grote invloed geweest. Wij realiseren ons dat dit geen standaardbenadering is en hebben het daarom op het niveau van de minister besproken.

We hebben in overleg met de minister van OCW gekozen voor een nieuwe werkwijze. In deze werkwijze wordt eerst gewerkt aan landschapsherstel en versterking van het UNESCO Werelderfgoed de Stelling van Amsterdam. Vervolgens wordt gekeken hoe de weg zo optimaal mogelijk in te passen is. Het Golfbaanalternatief biedt de meeste kansen voor het behoud en versterking van het werelderfgoed en het realiseren van onze doelstellingen voor een verbeterde leefbaarheid in Krommenie en Assendelft en een verbeterde bereikbaarheid.

Vraag 8

Deelt GS het oordeel van GroenLinks dat het standpunt van ICOMOS in de mail van 22 december 2017 te beschouwen is als een toets van ICOMOS over het voorgenomen landschapsplan voor het Golfbaan alternatief? Zo ja, welke conclusies verbindt GS daar dan aan. Zo nee, waarom niet?

Antwoord 8:

Nee, ICOMOS heeft in november 2017 uitsluitend getoetst wat de State Party op dat moment heeft voor gelegd. Van een landschapsplan was nog geen sprake. ICOMOS doet geen uitspraken over wat wel mogelijk of acceptabel is.